

- ← انقلاب علیه خود ← پیروزی نفسِ لوامه بر نفسِ اماره
- ← آشنائی با «سُورَةُ حَارِثِ» که به دست امام هفتم توبه کرد
- ← آشنائی با آیاتِ توبه در قرآن
- ← بررسی احادیثِ توبه و ارتباط آنها با آیات قرآن
- ← یادآوری حدیثی از شیطان
- ← آشنائی با مراحل تکمیلی توبه
- ← توبه اجتهادی و امد به معرفت و نبی از منظر
- ← بهترین زمان توبه؟ ← جوانی



## بازگشت - توبه

در مورد محبت خداوند توبه کند/ چه

خدای متعال به حضرت داود (علیه السلام) فرمود:

[«ای داود! اگر روی گردانان از من می دانستند که چگونه انتظار آنها را می کشم و شوق بازگشتشان را دارم، بدون شک از شوق آمدن به سوی من جان می دادند و بندبند وجودشان از من محبت من از هم می گسست.»] [«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ: باز بردن در راه رحمت الهی به روی توبه کند»]

تصمیم های جدید همواره برای تکمیل پیمان های قبلی و پیمودن ادامه راه نیست، بلکه گاه برای بازگشت از مسیری است که چندی به غلط پیموده شده و آثار زیانباری برجای گذاشته است. این گونه تصمیم ها «توبه» نام دارد. در این درس می خواهیم بدانیم حقیقت توبه چیست؟ و بازگشت حقیقی چه ویژگی هایی دارد؟

بسم الله الرحمن الرحيم . در هفتم وسیع وزندی حوازی مع انانی = بازگشت = توبه

ای خدا میسغال به حضرت داود علیه السلام فرموده  
ای داوود! اگر روی گردانی از من می دانستی هکون انقار به زنت سخی را دام ،

از سوت آمدن به سوی من جان می درند  
عبد یا آزاد ← بستر بن حارث ، اشرف زاده و عیاش ← پرمیز کارند  
← به دست امام هفتم (مسن کائوم) توبه کرد .

انساب علیه خود : ← انتقال خود عالی علیه خود دانی ← تشبیه لوانه بر امامه  
استفاده از عقل ← مقاومت در برابر موانع درونی و بیرونی و نیام علیه نماید .  
انسان پیروی از نفس امامه ← انجام نگاه ، سرپیچی از دستورات خداوند ← ظلم به خود

حقیقت توبه : ① ← توبه در لغت = بازگشت . عجز او .  
② ← توبه در مورد بندگان = بازگشت از نگاه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن  
③ ← توبه در مورد خداوند = خداوند به سوی بنده برمی گردد و در راهی رجعتش راه سوی  
او می کشد و آراش قلبی به او می دهد .

امام باقر ع : برای توبه کردن بیانی گاهی است .

ذکر نمونی : "صد بار اگر توبه شکت باز آید"

گفتوی امام باقر ع ، یکی از این خود به نام محمد بن مسلم که جهان ملام این است :  
"نگاه مومن ، اگر توبه کرد ، مجبده شده است . هر وقت مومن با توبه ، به سوی  
خدا بازگردد ، خدا به با بخشش به سوی او باز می گردد .  
توبه و پاکس : آتوی گناهان را از قلب خارج می کند و آنرا استر می دهد" <sup>مخلیه</sup>

بول مذاص ، ← التائب من الذنب ← کسی که از نگاه توبه کرده  
گمن لا ذنب له ← مانند کسی است که هیچ نگاهی نکرده است  
امیر مومنان علی ع : ۱۴ : التوبه تقهر القلوب ← توبه دل ها را پاک می کند  
و تفصل الذنوب ← و نساء ن را می سوزد

هدیه روحانی به عمل پیرایس یا تخلیه در توبه دالالت دارند

در حقیقت هر روزی که در راه راستی می‌روید

لا در توبه با و با کسی به عین نکتت باید توبه کرد

۱- با توبه همه گناهان حتی بزرگ هم آموخته می‌شود

ه کل عبارته الذبح اسر نوابه لا تقفوا من رمله الله ان الله لغفر الذنوب کما یغفر

مطلب آیه: **یا ایها الذین آمنوا اذ ذکرت الله ان الله لغفر الذنوب کما یغفر**

۲- توبه = پاک کردن گناه + ایمان و عمل صالح = تبدیل گناهان به حسنات

۳- توبه در حیوانی آسان تر است و در اول غذا و کسی نزدیک من شیو تر از حیوان توبه کار است

۴- در توبه همیشه باز است، اما توبه توبه همواره همیشه نیست

۵- تکرار توبه: اگر واقعاً پشیمان بودی و توبه کنی انسان توبه خداوند و حلیت او را می‌گیرد

اذ الله یغفر الذنوب **و یغفر الذنوب** آیه و حدیث ارتباط

اسم علی: التوبه تطهر القلب و تفصل الذنوب

حیله های شیطان:

۱- وعده نیتن به انجام: «گناه کن و بعد توب کن» وقتی انسان آلوده شد، او را از رحمت الهی مأیوس کند

۲- انسان را به «سویف» می‌کشند - یعنی توبه کردن را به امروز و فردا واگذار می‌کنند! شیطان می‌گوید: حیوان هست، فرست توبه داری، اگر فرقی گناه سر و گناه بر روی غلبه کند دیگر نمی‌تواند قبلاً پشیمان شود

۳- شیطان «گام به گام» و آمده، انسان را به گناه می‌کشند، تخم مرغ در دستش درازد...

۴- مراحل تکمیلی توبه: بی‌گانه جبران حقیقی الهی و حقیقی مردم

حقیقت توبه همان حالت پشیمانی و تقسیم بر ترک گناه است. عدم تکرار گناه ← توبه کننده حقیقتاً توبه کرده و به سراغ گناه نمی‌آورد

اما اشباع: المستغفر من الذنب کسی که از گناه استغفار کند و تقصیر

کالتسهیذی بر روی عروق عین حال ای می‌دهد برده است

# در هفتم ریح دزدگی ایران می فرست

ب جبران حقوق الهی و حقوق مردم:

**حق خداوند:** بهترین حق خداوند، حق اطاعت و بندگی اوست.

ب جبران کوتاهی ها خود در پیشگاه خداوند.

ب قضای نماز یا روزه های را که از دست داده است

**حق مردم:** اگر بر کسی ستم کرده جبران کند، حقوق مارا و معنوی مردم را ادا کند.

اگر رستری ندارد به نیابت صدقه دهد و برایشان دعای خیر بکند.

**حقوق معنوی مثل:** ب یاد دروغ و منسبت و ستم آبروی کسی را رنجته است.

ب بانی خدمتی ب پدر و مادر قلب آسان را شکسته.

ب توزیع کتاب یا به راه انداختن شبهه ایتما و گمراه کننده در معنای بی زی

ب بد بین کردن دیگران به دین.

**ما توبه اجتماعی:** ب اصلاح اجتماعی

انحراف های اولیه اجتماعی باید در همان مراحل ابتدایی خود اصلاح شوند تا گسترش نیابند و ماندگار نشوند.

ب باخواری، رشوه گرفتن، بی توجهی به عفاف و پاکدامنی

انواع انحراف های اجتماعی ب طمع کردن و ظلم پذیری و اطاعت از غیر خدا

راه اصلاح و معالجه جامعه ب امر به معروف و نهی از منکر

اگر به هنگام مشاهده اولین نمودهای گناه، مردم حساس نشاندند، اصلاح مثل  
خواهد بود و چه بسا به تقدم کردن جان و مال انسان های بزرگ در راه اصلاح منجر شود

## || تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟

سراسر عمر ظرف زمان توبه است.

بهترین زمان دوران جوانی است که توبه آسان تر و جبرک گذشته را کمتر حسرت است.

دوران جوانی ب دوره انعطاف پذیری دوران اولی ب دوره کم شدن انعطاف ب  
دوره تحول و دگرگونی ب تشبیه خوی و حاصلت

|| اما همین (ره) خطاب به جوانان: بیهوده توبه ایم جوانی است که بارگناه

کمتر و کدورت قلبی و ظلمت باطنی تا وقت ترو و تراعی توبه سهل تر است.

استان در میری حرص، طمع، حسرت جاه و مال و اول آرزوی تیر است.

اسعاً رِ مولانا  
مساب  
بکشت توبه

اول ابلیسی مرا استاد بود  
بعد از آن ابلیس پیشم باد بود  
حق بدید آن جمله را نادیده کرد  
تا نگردم در فضاحت روی زرد  
باز رحمت پوستین دوزیم کرد  
← (توبه) شیرین چو جان روزیم کرد  
هر چه کردم جمله ناکرده گرفت  
طاعت ناکرده آورده گرفت  
همچو سرو و سوسنم آزاد کرد  
همچو بخت و دولت‌م دلشاد کرد  
نام من در نامه پاکان نوشت  
دوزخی بودم ببخشیدم بهشت  
آه کردم چون رَسَن شد آه من  
گشت آویزان رَسَن در چاه من  
آن رسن بگرفتم و بیرون شدم  
شاد و زفت و فربه و گلگون شدم  
درین چاهمی همی بودم زیون  
در همه عالم نمی گنجم کنون  
آفرینها بر تو باد ای خدا  
ناگهان کردی مرا از غم جدا  
گر سر هر موی من یابد زبان  
شکرهای تو نیاید در بیان